

Ondanks de economische groeivertraging presteerde de Vlaamse arbeidsmarkt goed in 2005

2005 gaat niet meteen de annalen in als een economisch topjaar. De groei van de Belgische economie vertraagde tot 1,5% (2,4% in 2004), en dit vooral als gevolg van de bescheiden groei in de eerste drie kwartalen van 2005. Voor 2006 voorspellen de belangrijkste nationale conjunctuurinstellingen een nieuwe versnelling van de economische groei tot 2,2%. De studiedienst van de Vlaamse Regering verwacht dit jaar een reële toename van het Vlaamse Bruto Binnenlands Product (BBP) met 2,4%.

Deze verbeterde economische vooruitzichten worden bevestigd door een aantal andere indicatoren. Zo herstelde het consumentenvertrouwen de afgelopen maanden tot het hoogste niveau sinds maart vorig jaar. Ook het vertrouwen van de producenten nam de afgelopen maanden fors toe, en bereikte zijn hoogste peil sinds juli 2004.

De tijdelijke groeivertraging in 2005 was nauwelijks voelbaar op de Vlaamse arbeidsmarkt. Volgens de snelle ramingen van de RSZ steeg het aantal loontrekkenden in Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2005 met 28.400 werknemers op jaarbasis. Uit de verdeling naar leeftijd blijkt dat deze stijging zich voordoet in alle leeftijdscategorieën, met o.m. een aanzienlijke toename van het aantal werkende 50-plussers met +17.700 op jaarbasis.

De Belgische werkzaamheidsgraad (bron NIS EAK) is in het derde kwartaal van 2005 toegenomen tot 61,2% (+0,8 procentpunt op jaarbasis). Bij de ouderen (+55 jaar) steeg de arbeidsdeelname in België tot 32,9% (+2,2 procentpunten op jaarbasis). De verdeling van deze cijfers naar Gewest is nog niet bekendgemaakt door het NIS, maar op basis van de Belgische cijfers ramen we dat de Vlaamse werkzaamheidsgraad in 2005 rond een gemiddelde van 65% zal uitkomen (jaargemiddelde 2004: 64,3%). Voor de Vlaamse 55-plussers schatten we een toename van de arbeidsdeelname tot ongeveer 32% (jaargemiddelde 2004: 29,5%).

Ook de cijfers over de evolutie van de werkloosheid en de vacaturemarkt bevestigen deze positieve trends. In 2005 ontving de VDAB in totaal 176.300 vacatures voor het normaal economisch circuit (exclusief interim), een toename met niet minder dan 19% ten opzichte van 2004 (+27.800 vacatures). Uit de verdeling naar gevraagd studieniveau blijkt dat de grootste toename zich voordoet bij de vacatures waarvoor een diploma hoger onderwijs wordt gevraagd (+11.300 of +31%).

Eind 2005 waren er 231.800 niet-werkende werkzoekenden ingeschreven bij VDAB, een daling op jaarbasis met 5.400 (-2,3%). Desondanks is de werkloosheid in 2005 toegenomen voor een aantal kansengroepen, met name bij langdurig werkzoekenden (+13.500 of +14%), allochtonen (+1.200 of +3%) en 50-plussers (+7.000 of +19%).

De daling van de werkloosheid blijkt in 2005 opvallend minder sterk dan de toename van het aantal werknemers en vacatures (respectievelijk -5.400 tegenover +28.400 en +27.800). Een gedeeltelijke verklaring voor deze op het eerste zicht wat tegenstrijdige vaststelling schuilt in de verdere toename van de Vlaamse bevolking op actieve leeftijd (bevolking van 15 tot 64 jaar). Als gevolg van de verouderende baby-boom generatie stijgt vooral het aantal 50 tot 64-jarigen. Verwacht wordt dat deze demografische toename van het arbeidsaanbod zal aanhouden tot medio 2010, waarna het effect van de vergrijzing de bovenhand neemt en een dalende trend inzet. Omwille van deze demografische toename van het arbeidsaanbod is een sterke jobgroei vereist om de werkloosheid effectief terug te dringen. Specifiek voor de 50-plussers speelt ook de gewijzigde RVA-regelgeving een verklarende rol, steeds minder oudere werklozen kunnen zich bij VDAB laten uitschrijven als werkzoekende. Het risico op langdurige werkloosheid is bovendien aanzienlijk bij deze oudere werkzoekenden, in 2005 nam het aantal langdurig werkzoekende 50-plussers toe met niet minder dan +14.700 of +88%.